

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 1-1/2024 г.

На основание чл. 84, ал. 1 и 2, и чл. 88, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 26, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО), във връзка с чл. 31, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и чл. 36, ал. 4 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)

СЪГЛАСУВАМ

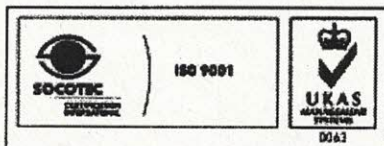
Проект на актуализирана Стратегия за управление на отработено ядрено гориво (ОЯГ) и радиоактивни отпадъци (РАО) в България – Национална програма в съответствие с Директива 2011/70/Евратом

Възложител: Министерство на енергетиката
Седалище: 1000, гр. София, ул. „Триадица“ № 8

Характеристика на проекта на актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО в България – Национална програма в съответствие с Директива 2011/70/Евратом:

Проектът на актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО, представлява националната програма на Република България за отговорно и безопасно управление на ОЯГ и РАО по смисъла на Директива 2011/70/Евратом на Съвета от 19 юли 2011 г. за създаване на рамка на Общността за отговорно и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци (наричана по-нататък Директива 2011/70/Евратом). Разработена е в изпълнение на чл. 74 от Закона за отговорно и безопасно използване на ядрената енергия (ЗБИЯЕ) и подзаконовата нормативна уредба.

Проектът на актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО е основен документ, представящ националната политика, принципите, целите и задачите, свързани с безопасното и отговорно управление на всички етапи от управлението на ОЯГ и на всички видове РАО - от генерирането до погребването им. Проектът на актуализирана Стратегия очертава осъществените и планирани практически решения, техните етапи и срокове за реализация, както и начина на финансирането им. Представена е информация

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

за състоянието и експлоатацията на съществуващите съоръжения, както и стъпките за реализация на бъдещи такива.

Проектът на актуализирана Стратегия е с национален обхват.

В териториалния обхват на проекта на актуализирана Стратегия се намират общините Козлодуй (област Враца) и Елин Пелин (Софийска област).

Най-важните *стратегически цели*, в съответствие с изискванията на Директива 2011/70/Евратом, са:

1. Минимизиране на сроковете за междинно съхранение на ОЯГ, като се има предвид, че то не представлява алтернатива на крайния етап на управление на ОЯГ;
2. Преработване на цялото генерирано количество ОЯГ от водо-воден енергиен реактор (ВВЕР)-440 и ВВЕР-1000 и погребване в дълбоко геоложко хранилище (ДГХ) на остъклените високоактивни отпадъци (ВАО) и на другите РАО, генерирани при преработване и върнати в страната;
3. Устойчиво намаляване на количествата ОЯГ, съхранявани на площадката на АЕЦ „Козлодуй“, посредством средно годишно извозване на минимум 77 т. тежък метал (ТМ) за дългосрочно съхранение и преработване в други страни;
4. Изготвяне на дългосрочен план за изграждане на хранилище за междинно съхраняване на върнатите остъклени ВАО и други РАО от преработването на ОЯГ;
5. Въвеждане в експлоатация на първи етап от Национално хранилище за радиоактивни отпадъци (НХРАО) до края на 2025 г.;
6. Изграждане в средносрочен план на втори и трети етапи на НХРАО;
7. Проектиране и изграждане в дългосрочен план на ДГХ;
8. Осигуряване на финансови средства за избор на площадка, проектиране, строителство, въвеждане в експлоатация, експлоатация и затваряне на ДГХ чрез целеви вноски в съществуващия фонд РАО;
9. Осигуряване и поддържане на устойчиви финансови и човешки ресурси за наличието на необходимите експертни познания и умения, включително за извършване на научни изследвания и разработки, необходими за управление и регулиране на ОЯГ и РАО;
10. Провеждане на научни изследвания, развойни и демонстрационни дейности, които са необходими за прилагането на решенията за управление на ОЯГ и РАО;
11. Провеждане на политика на откритост и прозрачност и привличане на обществеността в обсъждането и вземането на решения относно управлението на ОЯГ и РАО.

В проекта на стратегия са описани, както наличните към момента ядрени съоръжения и съществуващите обекти в общ. Козлодуй и общ. Елин Пелин, така и предвидените съоръжения, някои от които са преминали през процедури по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), респ. чл. 31 от ЗБР (НХРАО, Съоръжение за плазмено изгаряне на отпадъци с висок коефициент на редукция на обемите (СПИ) и изграждане на Съоръжение за изработване на опаковки) и такива, които са на ниво проучване на възможностите или на ниво концепция (ДГХ, Сондажно погребване на отработени и закрити радиоактивни източници (ОЗРИ), Извеждане от експлоатация на изследователския реактор ИРТ-2000 на Българска академия на науките (БАН), Извеждане от експлоатация на Специализирано поделение „Постоянно хранилище за радиоактивни отпадъци – Нови хан (СП „ПХРАО-Нови хан“).

В България има следните ядрени съоръжения:

- 2 енергийни реактора (в експлоатация);
- 4 енергийни реактора (в процес на извеждане от експлоатация);
- 2 хранилища за ОЯГ (в експлоатация);

- Национално хранилище за погребване на ниско- и средноактивни краткоживеещи РАО (в етап на изграждане);
- Хранилище за РАО от ядрени приложения (в експлоатация);
- Съоръжение за преработване и съхраняване на РАО в АЕЦ „Козлодуй“ (в експлоатация);
- Съоръжение за третиране и кондициониране на РАО с голям коефициент на намаляване на обема (Съоръжение за плазмено изгаряне - СПИ), (в етап на въвеждане в експлоатация).

В периода 1961 - 1989 г. в ИЯИЯЕ-БАН е работил изследователски реактор ИРТ-2000. ОЯГ от него е транспортирано в Руската федерация и получените от експлоатацията РАО са предадени на ДП РАО.

ОЯГ от двата енергийни реактора в експлоатация се съхранява в приреакторни басейни и в мокрото хранилище за ОЯГ (ХОГ) на площадката на АЕЦ „Козлодуй“.

Реакторите на 1-4 блок и техните приреакторни басейни са освободени от ОЯГ, което се съхранява в хранилищата на площадката на АЕЦ „Козлодуй“.

Изгражда се Национално хранилище за погребване на ниско- и средно- активни краткоживеещи РАО (НХРАО).

Хранилището за РАО от ядрени приложения в Нови Хан приема за временно съхранение всички РАО, генерирани извън АЕЦ „Козлодуй“, включително безстопанствени радиоактивни източници, следствен материал и задържани по време на преминаване на транзитни товари.

В съоръжението за управление на РАО – СП „РАО – Козлодуй“ се кондиционират и съхраняват всички РАО, генерирани от експлоатацията на АЕЦ „Козлодуй“.

Съществуващите обекти са разположени в районите на община Козлодуй и община Елин Пелин.

Община Козлодуй - АЕЦ „Козлодуй“:

- Съоръжения за управление на ОЯГ:
 - Басейни за отлежаване на касетите (БОК) 5 и 6 блок;
 - Хранилище за отработено ядрено гориво (ХОГ - „мокър“ тип);
 - Хранилище за сухо съхраняване на отработено ядрено гориво (ХССОЯГ).
- Съоръжение за преработване и съхраняване на РАО в АЕЦ „Козлодуй“ (в експлоатация);
- Съоръжения за временно съхраняване на РАО от блоковете 5 и 6:
 - Хранилище за ниско- и средноактивни твърди РАО (категория 2а) с мощност на дозата под 10 mSv/h - клетки бункерен тип: 18 броя с обем 2486 m³;
 - Хранилище за ниско- и средноактивни твърди РАО (категория 2а) с мощност на дозата над 10 mSv/h - клетки бункерен тип: 3 броя с обем 224m³;
 - Хранилище за течен радиоактивен концентрат: 7 резервоара от неръждаема стомана с общ обем 3584 m³;
 - Хранилище за отработени сорбенти: 2 резервоара от неръждаема стомана с обем 100 m³ всеки.

Община Елин Пелин - Специализирано поделение „Постоянно хранилище за радиоактивни отпадъци - Нови хан“ („ПХРАО-Нови хан“):

Специализирано поделение „ПХРАО-Нови хан“, в землището на с. Нови Хан, община Елин Пелин – излезлите от употреба радиоактивни източници от около 2300 обекта на промишлеността, медицината, селското стопанство и институтите за научни изследвания са РАО и се предават в Специализирано поделение „ПХРАО-Нови хан“ на ДП РАО за обработване и съхраняване.

Предвидените в проекта на актуализирана Стратегия съоръжения са разположени също в община Козлодуй и община Елин Пелин, където се намират и съществуващите съоръжения, и са следните:

- НХРАО в местността „Радиана“ в землището на с. Хърлец, община Козлодуй, област Враца – в процес на изграждане;

- СПИ – Съоръжение за плазмено изгаряне на отпадъци с висок коефициент на редуция на обемите – успешно е приключена програмата за въвеждане в експлоатация на СПИ и е подготвена документацията за издаване на лицензия за експлоатация от АЯР на площадката на блокове 1-4 на АЕЦ „Козлодуй“;

- Изграждане на съоръжение за изработване на опаковки тип СтБК от ДП РАО – въвеждане в експлоатация на съоръжението 2025 г.;

Посочените по-горе съществуващи съоръжения са преминали процедури по реда на Глава шеста на ЗООС и чл. 31 от ЗБР.

Останалите съоръжения, предвидени в стратегията, са на ниво проучване на възможностите или на ниво концепция (ДГХ, Сондажно погребване на ОЗРИ, Извеждане от експлоатация (ИЕ) на изследователския реактор на БАН ИРТ-2000, ИЕ на СП „ПХРАО-Нови хан“) и са следните:

- ДГХ – извършено е предварително проучване на възможностите за изграждане на геоложко хранилище за високоактивни и дългоживеещи отпадъци в България. Локализирани са потенциално подходящи геоложки блокове, които следва да бъдат допълнително изследвани. ДП РАО е разработило примерен план – график със срок до 2050 г. за извършване на дейностите по проучвания и стесняване кръга на възможните площадки, провеждане на детайлни изследвания, избор и лицензиране на една площадка за изграждане на ДГХ.

- Сондажно погребване на отработени закрити радиоактивни източници (ОЗРИ) – проучват се възможностите за прилагане на сондажно погребване, като краен етап от управлението на ОЗРИ. Поради малката инфраструктура, разположена на повърхността на площадката за сондажно погребване, тя би могла да се разположи на площадката на друго ядрено съоръжение. Все още няма опит при прилагането на концепцията за сондажно погребване по света. Има няколко страни-членки на Международна агенция за атомна енергия (МААЕ), които активно развиват концепцията за сондажно погребване. Понастоящем се разработва предпроектно проучване с цел да се прецени приложимостта на концепцията за сондажно погребване в България, да се оценят предимствата и недостатъците ѝ и да се определят рисковете при осъществяването ѝ. В зависимост от резултатите от предпроектното проучване ще се пристъпи към следващи действия;

- ИЕ на изследователския реактор на БАН ИРТ-2000 – изследователският реактор ИРТ-2000 е спрян от експлоатация през м. юли 1989 г. за модернизация на системите му за ядрена и радиационна безопасност. Цялото количество отработено ядрено гориво, което се е съхранявало на площадката на ИРТ-2000, е изнесено в Русия през м. август 2008 г. в рамките на международната програма Russian Research Reactor Fuel Return, а в края на 2009 г., като част от проекта за реконструкция на реактора, е извършен частичен демонтаж на всички вътрешно-корпусни елементи. Генерираните количества РАО от демонтажа на реактора са предадени на ДП РАО през м. май 2020 г.

- ИЕ на Специализирано поделение „ПХРАО – Нови хан“ – предвидено е извеждането му от експлоатация. Избрана е концепция за непрекъснат демонтаж с последващо освобождаване на площадката за ограничено ползване.

В обхвата на проекта на актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО са разгледани и зоните с особен статут – Зони за аварийно планиране съгласно Наредбата за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна защита;

Контролирани и надзиравани зони съгласно Наредбата за радиационна защита; Зони за радиационен мониторинг.

Радиоecологичен мониторинг в АЕЦ „Козлодуй“ се извършва в 30 километровата Наблюдавана зона (НЗ), като на територията на Р. България тази зона включва изцяло общините: Козлодуй, Вълчедръм, Хайредин, Мизия и част от населените места в общините Лом, Бяла Слатина, Оряхово, Бойчиновци, Криводол и Борован. В тази зона се изпълнява Програма за радиоecологичен мониторинг, утвърдена от Национален център по радиобиология и радиационна защита (НЦРРЗ) и Агенцията за ядрено регулиране (АЯР). Отделно се изпълнява и Програма за радиационен контрол на промишлената площадка (надзираваната зона) с цел превантивен мониторинг при източника на радиационното лъчение.

За сравнение на резултатите се извършват пробовземане и измервания в реперни постове до 100 км около АЕЦ „Козлодуй“, където не се очаква влияние от експлоатацията на централата.

СП „ПХРАО – Нови хан“ - радиоecологичният мониторинг се извършва съгласно утвърдени програми и се извършва в Наблюдавана зона (НЗ) - територия с радиус 5 км около хранилището, в която се намират три населени места - с. Нови хан, с. Крушовица и с. Габра.

Съществуващите и предвидени ядрени съоръжения са разположени в и около АЕЦ „Козлодуй“ и в СП „ПХРАО – Нови хан“. Поради това за географски обхват на проекта на актуализирана Стратегия е приет обхвата на наблюдаваните зони около съществуващите и предвидени ядрени съоръжения, в които се извършва радиоecологичен мониторинг, както следва:

- около АЕЦ „Козлодуй“ – 30 км зона, която включва населените места в общините Козлодуй, Вълчедръм, Хайредин, Мизия (28 населени места) и част от населените места в общините Лом, Бяла Слатина, Оряхово, Бойчиновци, Криводол и Борован;

- около СП „ПХРАО - Нови хан“ – 5 км зона, която обхваща с. Нови хан, с. Крушовица и с. Габра, община Елин Пелин.

Времева рамка – проектът на актуализирана Стратегия ще се актуализира периодически съгласно Наредбата за безопасност при управление на радиоактивни отпадъци и няма ограничение във времевата рамка.

поради следните **мотиви**:

1. Проектът на актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО в България – Национална програма в съответствие с Директива 2011/70/Евратом е съобразен с наличните съотносими стратегически документи на европейско и национално ниво, имащи отношение към него.

2. В доклада за ЕО е извършена оценка на очакваните въздействия върху компоненти и фактори на околната среда, като за тези компоненти, за които се извършва радиационен мониторинг на околната среда - води, въздух, почва, флора, фауна и население е извършена оценка в радиационен аспект и в нерадиационен аспект. Съгласно извършените в доклада за ЕО анализи, изводи и заключения за очакваните въздействия върху околната среда и човешкото здраве е направено обобщено заключение за въздействията на проекта на актуализирана Стратегия на ниво:

- 2.1. *Стратегически цели* – определените единадесет стратегически цели включват широкообхватни дейности и задачи, водещи до ограничаване на възможността за замърсяване на околната среда и намаляване на въздействията върху населението.

Като цяло въздействията върху околната среда и населението са определени като положителни, постоянни, дългосрочни, преки и косвени, кумулативни.

2.1.1. В *нерадиационен аспект* – при реализацията на голяма част от Стратегически цели от № 1 до № 6 не се очакват въздействия по всички компоненти, като незначително положително постоянно и дългосрочно, локално въздействие се очаква върху климатичните фактори, материалните активи, повърхностни води, ландшафт, защитени зони и защитени територии, и населението и човешкото здраве. Като важни за околната среда, а най-вече за населението и с голямо социално значение се оценяват Стратегически цели № 9, 10 и 11, свързани с осигуряване, подготовка и развитие на персонал, обучен и подготвен за работа по трайно подобряване на радиационния риск, свързан с управлението на ОЯГ и РАО, както и провеждане на необходимите научни изследвания, които се очаква да окажат положително, пряко и непряко, дългосрочно и постоянно въздействие, което ще бъде предимно локално, както и регионално. При реализиране на две от стратегическите цели (Стратегически цели № 7 и № 8) се очакват положителни въздействия в нерадиационен аспект в бъдеще, но понастоящем тази оценка не е възможна, поради недостатъчна детайлност на задачите.

Възможно е незначително локално, непряко, временно обратимо с ниска значимост отрицателно въздействие върху околната среда в резултат на прах и емисии от транспортните дейности при изпълнение на дейности, свързани предимно с транспортиране на ОЯГ или с изграждането на НХРАО, като въздействието ще е отрицателно, обратимо, краткосрочно и временно, локално и няма да е значително.

При реализирането на Стратегическите цели не се очакват последици върху околната среда, тъй като не се очаква въздействие при прилагането на голяма част от Стратегическите цели, а възможните отрицателни въздействия, както и възможните положителни въздействия при прилагането на някои от тях са пренебрежимо малки, обратими, краткосрочни и временни и предимно локални, които не биха довели до последици в *нерадиационен аспект* върху околната среда и здравето на населението. Поради малкия обхват и незначителността на очакваните положителни и отрицателни въздействия, не се очаква и трансгранично въздействие в нерадиационен аспект при прилагане на Стратегическите цели.

2.1.2. В *радиационен аспект* – повечето Стратегически цели (Стратегически цели от № 1 до № 6) са свързани с минимизиране на сроковете за междинно съхранение на ОЯГ, преработване на цялото генерирано количество ОЯГ, устойчиво намаляване на количествата на ОЯГ на площадката на АЕЦ „Козлодуй“ и изграждане на подходящи хранилища и съоръжения за преработка и имат изцяло положително, пряко и непряко, локално и регионално, дългосрочно и постоянно и кумулативно въздействие върху околната среда и човешкото здраве. При реализиране на Стратегически цели № 7 и № 8 се очакват положителни въздействия в радиационен аспект в бъдеще, но понастоящем тази оценка не е възможна, поради недостатъчна детайлност на задачите.

Очаква се и да има непряко постоянно, кратко и дългосрочно положително въздействие от осигуряването на персонал с необходимите експертни познания и умения за по-добро управление на ОЯГ и РАО, както и от привличане на обществеността в обсъждането и вземането на решения относно управлението на ОЯГ и РАО (Стратегически цели №№ 9, 10 и 11).

При реализирането на Стратегическите цели е възможно да се получат последици върху въздуха, климата, защитени зони и защитени територии и видовете и местообитанията, отпадъците, вредните физични фактори, материалните активи и населението и неговото здраве, тъй като при прилагането на голяма част от Стратегическите цели се очакват положителни въздействия, преки и непреки, с ниска и висока значимост (предимно ниска), локални и регионални (предимно локални),

постоянни и дългосрочни, кумулативни, които да доведат до положителни последици в радиационен аспект. Очаква се тези последици да са преки и непреки, постоянни и дългосрочни и да не са значителни. Поради това, че оцененото положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве в радиационен аспект се очаква да е предимно с ниска значимост и с малък териториален обхват, то не се очакват да се получат и положителни трансгранични въздействия.

2.2. На ниво задачи и мерки по Стратегически цели в Плана за действие:

2.2.1. В нерадиационен аспект – в резултат на прилагането на задачите и мерките по стратегически цели в Плана за действие не се очаква да се появят последици върху околната среда в нерадиационен аспект, тъй като възможните положителни и отрицателни въздействия няма да са значителни и няма да са преки, поради което не биха довели и до последици върху околната среда. Не се очаква и трансгранично въздействие в нерадиационен аспект при прилагане на задачите и мерките по стратегическите цели в Плана за действие поради малкия обхват и незначителността на очакваните положителни и отрицателни въздействия.

2.2.2. В радиационен аспект – направено е обобщение, че при прилагане на някои мерки и задачи се очаква незначително отрицателно въздействие върху околната среда (предимно по компоненти почви, атмосферен въздух, растителен и животински свят) по време на транспортни, строителни, демонтажи работи и рекултивация вследствие замърсяване на въздуха и генериране на шум и отпадъци. Това въздействие се очаква да бъде локално, в рамките на строителните площадки и обекти, временно, краткотрайно и обратимо и незначително. Поради незначителността, малкият обхват и обратимостта на възможните отрицателни въздействия при прилагането на задачите и мерките по стратегически цели в Плана за действие не се очаква да доведат до отрицателни последици върху околната среда и човешкото здраве в радиационен аспект. Не се очаква и отрицателно трансгранично въздействие в радиационен аспект при прилагането на задачите и мерките по стратегически цели в Плана за действие поради локалния и незначителен обхват на възможните отрицателни въздействия.

2.3. Обобщени изводи, съгласно доклада по ЕО, по отношение на възможно наличие на трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве:

2.3.1. В нерадиационен аспект – по отношение на въздействието на ниво Стратегически цели е направена оценка, че очакваното положително и отрицателно въздействие по обхват е локално и не е значително, не се очакват последици върху околната среда и здравето на населението, а също така не се очаква да има въздействие върху територията на други държави.

2.3.2. В радиационен аспект – не се очакват отрицателни въздействия в радиационен аспект, поради което не се очаква и трансгранично отрицателно въздействие при прилагане на Стратегическите цели. Поради предимно ниската значимост, както и малкият обхват на очакваното положително въздействие, не се очаква да има въздействие и върху територията на други държави.

2.3.3. На ниво задачи и мерки по стратегически цели в Плана за действие:

В нерадиационен аспект – не се очаква трансгранично въздействие в нерадиационен аспект при прилагане на задачите и мерките по стратегическите цели в Плана за действие поради малкия обхват и незначителността на очакваните положителни и отрицателни въздействия.

В радиационен аспект – оцененото пряко и непряко, кратко, средно и дългосрочно, постоянно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве при прилагане на някои от задачите и мерките по стратегически цели в Плана за действие е възможно да доведе и до незначителни положителни последици върху атмосферния въздух, климата, отпадъците, вредните физични фактори и населението и

човешкото здраве с малък обхват, като не се очаква това въздействие да се разпростре и върху територията на други държави. Не се очаква отрицателно трансгранично въздействие в радиационен аспект при прилагането на задачите и мерките по стратегически цели в Плана за действие поради локалния обхват и незначителността на възможните отрицателни въздействия.

2.4. В доклада за ЕО са направени обобщени изводи по отношение на възможно наличие на трансгранично въздействие върху околната среда и човешкото здраве, като в ДЕО и справката за проведените консултации, са представени подробно зададените въпроси от Румъния и отговорите по тях, касаещи доклада за ЕО.

3. В заключение екипът от експерти, разработил доклада за ЕО на проекта на актуализирана Стратегия, въз основа на направите изводи посочва, че същият е с пряка екологична насоченост и залегналите в него Стратегически цели, а също и задачи и мерки по Стратегическите цели в Плана за действие ще допринесат за подобряване на състоянието на околната среда, както и за подобряване качеството на живот на хората. В резултат на направения анализ е направено обобщение, че предвидените Стратегически цели и планираните задачи и мерки по Стратегически цели в Плана за действие са допустими за осъществяване, предвид изискванията за опазване на околната среда.

3.1. Съгласно извършената оценка, проектът на актуализирана Стратегия ще окаже предимно положително, дългосрочно, постоянно въздействие върху околната среда. По време на изпълнение на някои от дейностите, свързани със строителни, демонтажни работи и рекултивация по предвидените задачи и мерки по стратегически цели в Плана за действие, ще се наблюдават отрицателни въздействия, а по време на експлоатацията им – предимно положителни въздействия. Необходимо е инвестиционните проекти да се осъществяват при строго съблюдаване на екологичните изисквания, като за предотвратяване и максимално ограничаване на възможните отрицателни въздействия са предвидени съответните мерки и индикатори в доклада за ЕО. Като най-благоприятен от гледна точка на опазване на околната среда е разгледаният подробно в доклада за ЕО вариант на проект на актуализирана Стратегия, при спазване на предложените мерки.

3.2. В заключение се посочва, че цялостното въздействие на проекта на актуализирана Стратегия се очаква да бъде положително, поради произтичащите от осъществяването на Стратегията комплексни и дългосрочни положителни резултати по отношение на управление на ОЯГ и РАО, водещи до предотвратяване на риска за човешкото здраве и осигуряване на устойчиво развитие съобразно действащите в страната норми за качество на околната среда. Най-благоприятна от гледна точка на опазване на околната среда е разгледаната и оценена в доклада за ЕО Алтернатива „Развитие при условие, че се прилагат задачите и мерките, предложени в проекта на актуализирана Стратегия“ от м. януари 2024 г.

4. В доклада за ЕО са препоръчани адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от изпълнението на проекта на актуализирана Стратегия върху околната среда и опазване на живота и здравето на населението и на работещите с ОЯГ и/или РАО. Очаква се прилагането на проекта на актуализирана Стратегия да доведе до комплексно положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве на регионално и национално ниво, при спазване на предложените в доклада за ЕО мерки.

5. В доклада за ЕО са дефинирани и анализирани „Нулева алтернатива“: Продължение на настоящите процеси и тенденции на развитие, без прилагане на проекта на актуализирана Стратегия и алтернативата за: „Развитие при условие, че се прилагат задачите и мерките, предложени в проекта на актуализирана Стратегия“.

5.1. Съгласно документацията при „Нулева алтернатива“ се очаква до голяма степен запазване на съществуващото състояние по отношение на въздействието върху околната среда и човешкото здраве, като е възможно постепенно увеличаване на отрицателното въздействие, поради: нерешаване на проблемите с транспортиране на ОЯГ за дълговременно съхранение и преработване; нарастване на количеството на ОЯГ на площадката на АЕЦ „Козлодуй“; забавяне на дейностите, свързани с планиране и изграждане на ДГХ и др. Възможно е въздействието върху околната среда, да се промени постепенно в негативна посока, от настоящото състояние, тъй като в рамките на „нулевата алтернатива“ не се предвиждат дейности, съответстващи на променената обективна обстановка, както и постепенното изчерпване на капацитетите на съоръженията за преработка и съхранение на ОЯГ и РАО, което я определя като неприемлива.

5.2. Съгласно направените анализи и оценки в доклада за ЕО е мотивирана екологичната насоченост на предлаганата алтернатива за развитие на проекта на актуализирана Стратегия, с прилагане на задачите и мерките, като се доказва, че същата ще допринесе за устойчиво управление на ОЯГ и РАО, от което се очаква намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда чрез прилагане на планираните задачи и мерки, към съответните стратегически цели. С изпълнението на предлаганата алтернатива се осигурява съобразяване и изпълнение на екологичните приоритети на Национална програма за развитие България 2030.

6. Проектът на актуализираната Стратегия е с национален обхват, поради което касае всички защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ) и защитените зони съгласно ЗБР от Националната екологична мрежа „Натура 2000“.

6.1. Извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 36, ал. 2 от *Наредбата за ОС* и във връзка с чл. 12, ал. 2 и 4 от същата Наредба показва, че реализирането на актуализираната Стратегия е допустимо при съобразяване на произтичащите от нея планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с:

- режимите на защитените територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им;
- режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12, ал. 6 от ЗБР и с утвърдените планове за управлението им.

6.2. На основание чл. 36, ал. 3 от *Наредбата за ОС*, въз основа на критериите по чл. 16 от същата, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони, според която проектът на актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО **няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000**, поради следното:

6.2.1. Актуализираната Стратегия за управление на ОЯГ и РАО в България – Национална програма е разработена в съответствие с Директива 2011/70/Евратом и представя настъпилите изменения, като по целесъобразност се отчитат техническия и научния напредък, препоръките, извлечените поуки и добрите практики от партньорските проверки, нямащи пряко отношение към защитените зони от мрежата „Натура 2000“.

6.2.2. Стратегическият документ дава общата рамка за управлението на ОЯГ и РАО на национално ниво и предвид поставените в него стратегически цели, предвидения мониторинг и оценка на напредъка по изпълнението на документа не съществува вероятност от негативно въздействие върху състоянието на компонентите на околната среда в страната, включително върху защитените зони от мрежата Натура 2000 и техния предмет и цели на опазване.

7. В хода на процедурата по екологична оценка са изискани и съответно предоставени становища по смисъла на чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите (ЗВ) от Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР), Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР), Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“ (БДЗБР) и БД „Черноморски район“ (БДЧР), както следва:

7.1. Съгласно становища на БДЧР, с вх. №№ ЕО-6/12.05.2023 г.; 03.10.2023 г. на МОСВ/ (изх. № 04-00-136/А3/12.05.2023 г.; изх. № 04-00-136/А6/03.10.2023 г. на БДЧР), актуализираната Стратегия не засяга водни обекти, попадащи в обхвата на Черноморски район за басейново управление. Процедурата по ЕО засяга Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) и Плановите за управление на риска от наводнения (ПУРН) за Дунавски район за басейново управление. С вх. № ЕО-6/12.05.2023 г. на МОСВ, е изразено становище включващо принципни изисквания по компонент „води“.

7.2. Съгласно становища на БДДР, с вх. №№ ЕО-6/17.05.2023 г.; 06.10.2023 г.; 23.05.2024 г. на МОСВ/(изх. № ПУ-01-309(3)/17.05.2023 г.; № ПУ-01-309(6)/06.10.2023 г.; изх. № ПУ-01-309(9)/23.05.2024 г. на БДДР), са направени следните заключения:

7.2.1. Стратегия за управление на ОЯГ и РАО в България – Национална програма е разработена в съответствие с Директива 2011/70/Евратом, и е допустима от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите заложи в ПУРБ 2016 – 2021 г. Прилагането и реализацията на произтичащите дейности трябва да бъдат съобразени с Програмата от мерки (ПоМ) на действащия към момента на реализирането им ПУРБ, в това число и с мерките от становището по екологична оценка;

7.2.2. Територията на община Козлодуй попада в райони със значителен потенциален риск от наводнения с кодове BG1_APSFR_DU_001 и BG1_APSFR_OG_100, утвърдени със Заповед №РД-804/10.08.2021 г. на министъра на околната среда и водите;

7.2.3. При реализацията на Стратегията следва да се спазват мерките за намаляване на риска от наводнения и неблагоприятните последици по отношение на човешко здраве, стопанска дейност, околна среда и културно наследство към ПУРН 2022-2027 г. Стратегията е допустима спрямо ПУРН в Дунавски район за басейново управление за периода 2022-2027 г.;

7.2.4. Съгласно направената мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми реализирането на Стратегията няма да окаже значително въздействие върху водите и зоните за тяхната защита, при спазване на законовите изисквания и мерките, предвидени в ПУРБ за съответния планов период и ПУРН 2022-2027 г., в т.ч. и с мерките от становищата по екологична оценка.

7.3. Съгласно становище на БДЗБР, с вх. № ЕО-6/04.05.2023 г. на МОСВ/ (номер към П-10-3(3)/04.05.2023 г.), представената актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО в България не противоречи на целите и мерките в ПУРБ на ЗБР 2016 – 2021 г. и ПУРН на ЗБР 2016 – 2021 г. Посочва се, че произтичащите от актуализираната Стратегия планове, инвестиционни предложения и проекти, и/или техните изменения не засягат водни обекти в териториалния обхват на Западнобеломорски район. Същите ще засягат водни обекти в Дунавски район за басейново управление.

7.3.1. С писмо на БДЗБР, с вх. № ЕО-6/03.10.2023 г. на МОСВ/(номер към П-10-3(5)/03.10.2023 г. на БДЗБР), е дадено положително становище по изготвения доклад за ЕО.

7.4. Съгласно становища на БДИБР, с вх. №№ ЕО-6/12.05.2023 г.; 05.10.2023 г. на МОСВ/ (изх. № ПУ-01-400(1)/12.05.2023 г.; изх. № ПУ-01-400(3)/05.10.2023 г. на БДИБР) проектът на актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО в България е допустим от гледна точка на ПУРБ и ПУРН на ИБР (2016-2021 г.) и подзаконовите нормативни актове към него, като проектните предложения трябва да са съобразени със

заложените мерки в действащите ПУРБ и ПУРН на ИБР, както и да не се нарушават поставените цели за повърхностни и подземни водни тела и зони за защита на водите, описани в раздел 5 от действащите ПУРБ. Предоставена е информация за повърхностни и подземни водни тела, които попадат изцяло в границите на териториалния обхват на БДПР.

7.5. Осъществяването на дейности в границите на санитарно-охранителни зони, в случай на засягане на такива, следва да са съобразени с режима на управление в зоните регламентирани в приложенията към Наредба № 3/16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използване за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.

8. Министерство на здравеопазването (МЗ), с писмо с вх. № ЕО-6/17.10.2023 г. на МОСВ/ изх. № 04-24-69/17.10.2023 г. на МЗ, адресирано и до възложителя, относно консултации по доклад за ЕО информира, както следва:

8.1. От представената документация е видно, че проектът на актуализираната Стратегията обхваща всички етапи от жизнения цикъл на ядрените съоръжения, прилагането на най-съвременните налични технологии за управление на ОЯГ и РАО включително погребването им, като планира необходимите дейности, етапи на изпълнение и необходимите финансови и човешки ресурси за постигане и поддържане на високо ниво на ядрена безопасност, радиационна и физическа защита;

8.2. В стратегията е направено описание на целите, в съответствие с изискванията на Директива 2011/70/Евратом;

8.3. МЗ предлага за необходимо да се направят допълнения/редакции на посочени в писмото текстове в някои раздели от доклада за ЕО.

В предоставената от възложителя „Справка за проведените консултации и получените становища по екологична оценка на проекта на актуализирана Стратегия“, към писмо с вх. № ЕО-6/23.05.2024 г. на МОСВ, е посочен начина на отразяване на коментарите от писмото на МЗ в документацията.

9. При извършване на екологична оценка на актуализираната Стратегия са проведени консултации, резултатите от които са съобразени мотивирано и по подходящ начин в доклада за ЕО. С писмо, с вх. № ЕО-6/23.05.2024 г. на МОСВ, възложителят предвид изискванията на чл. 23, ал. 1, т. 2 от Наредбата за ЕО е представил документация за резултатите от консултациите с обществеността и със заинтересованите органи и лица, както и резултатите от проведените трансгранични консултации. Към документацията по ЕО е налична Справка за проведените консултации, с мотиви за приемане или не на получените мнения и предложения. Не са получени мотивирани възражения по законосъобразност по време на консултациите.

9.1. Съгласно писмо на възложителя, с вх. № ЕО-6/23.05.2024 г. на МОСВ, в хода на консултациите по отношение на стратегическите цели е направено уточнение във формулировката на една цел (Стратегическа цел № 8 „Осигуряване на финансови средства за избор на площадка, проектиране, строителство, въвеждане в експлоатация, експлоатация и затваряне на Дълбоко геоложко хранилище (ДГХ) чрез целеви вноски в съществуващия фонд РАО“) и е добавена една нова цел, която допълва и доразвива вече съществуващи цели по отношение на научния и развоен капацитет на човешкия потенциал – Стратегическа цел №10 „Провеждане на научни изследвания, развойни и демонстрационни дейности, които са необходими за прилагането на решенията за управление на ОЯГ и РАО“. По отношение на Плана за действие е прецизирана формулировката на някои задачи и мерки, допълнени са задачи и мерки, и е отпаднала една задача.

9.1.1. Съгласно изложените мотиви, направените промени, допълнения и уточнения вследствие на консултациите на стратегическия документ, не са значителни и са с цел прецизиране и поясняване на вече залегнали цели, дейности и мерки. Те са несъществени и по отношение на оценката на техните въздействия върху околната среда, като не водят до промяна на основни принципи, политики, цели, мерки или дейности, а допълват целите на стратегията и прецизират задачите в плана за действие. След добавянето на новата стратегическа цел и допълнителните задачи и мерки в Плана за действие, въздействията върху отделните компоненти и фактори на околната среда, идентифицирани в доклада за ЕО, се запазват.

9.2. Съгласно писмо с вх. № ЕО-6/23.05.2024 г. на МОСВ, възложителят потвърждава по реда на чл. 22 от Наредбата за ЕО, че в резултат на консултациите не са получени мотивирани становища по доклада за ЕО, които да водят до необходимост от разглеждане и оценка на други алтернативи, мнения и предложения към стратегията, поради което няма необходимост от продължаване на консултациите по екологична оценка по смисъла на чл. 22 от същата Наредба.

9.3. Във връзка с изпълнение на задълженията на Република България като държава на произход, съгласно Протокола за Стратегическа екологична оценка (СЕО) към Конвенцията по оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст (Конвенцията от Еспоо) и чл. 34, ал. 1 от Наредбата за ЕО, министърът на околната среда и водите е уведомил за процедура по СЕО на актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО следните заинтересовани страни: Република Сърбия, Република Австрия, Република Гърция, Република Северна Македония и Румъния. Всички получени отговори от нотифицираните държави са публикувани на интернет страницата на МОСВ и са предоставени на възложителя. Същите са включени в Справката за проведените консултации. От получените отговори на официално отправената нотификация от страна на нашата държава, само Румъния е представила бележки и препоръки по трансграничната процедура. Отговорите на зададените въпроси в писмото на Румъния, касаещи доклада на ЕО са разгледани в ДЕО. Начинът на отразяване на коментарите е предоставен в Справката за проведените консултации.

10. С Решение I-1/2024 г. от 14.06.2024 г. Междуведомствена комисия (МК) – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет предлага на министъра на околната среда и водите да съгласува проекта на актуализирана Стратегия за управление на отработено ядрено гориво (ОЯГ) и радиоактивни отпадъци (РАО) в България – Национална програма в съответствие с Директива 2011/70/Евратом.

и при следните мерки и условия:

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последици от осъществяването на проекта на актуализирана Стратегия върху околната среда и човешкото здраве:

A. Мерки и условия за изпълнение при прилагане на проекта на актуализирана Стратегия:

Общи:

1. Планове, програми, проекти, инвестиционни предложения, стратегии или техни изменения, произтичащи от проекта на актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО в България – Национална програма в съответствие с Директива 2011/70/Евратом, да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентните органи по околна среда по реда на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.

Климатични промени:

1. Реализиране на проекти за подобряването на техническата инфраструктура и изграждане на съоръжения за превенция от природни бедствия – наводнения, свлачища, пожари и др.
2. Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на административните и производствени сгради на двете площадки.
3. Озеленяване около площадките на АЕЦ „Козлодуй“ и „ПХРАО-Нови хан“.

Качество на атмосферния въздух:

4. Спазване на строги правила при транспортиране, особено при преминаване през населени места;
5. Недопускане на неорганизираните емисии по време на строителните и/или изкопно-насипните дейности, като следва да се спазват конкретно приложимите разпоредби на чл.70 от *Наредба №1 за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии.*
6. Спазване на правилата и нормативите, както и на технически проектни спецификации и решения при работа, така че да не се допуска отделяне в околната среда на радионуклиди в газово състояние или под формата на аерозоли и повишаване на радиационния гама-фон в засегнатите райони.
7. Междинното съхранение на ОЯГ в минимизираните срокове да става при строго спазване на технологичните правила и норми.
8. По време на строително-монтажните работи да не се допуска разлив на горива и смазочни материали от използваната строителна и транспортна техника. Предпазване от влошаване качеството на съседни терени, в резултат на разливи и пренос чрез дъждове и подпочвени води на гориво – смазочни материали.

Води

9. Поддържане в изправност на системите за управление и пречистване на водите.
10. Извършване на текущ анализ на резултатите от извършвания мониторинг и своевременно предприемане на коригиращи действия при установени несъответствия и тенденции за влошаване качеството и количеството на водите.
11. Да се спазват забраните и ограниченията, регламентирани в *Закона за водите (ЗВ)*, включително изискванията на чл. 118а, чл. 134 и чл. 143 от ЗВ, съгласно които с цел опазване на подземните и повърхностните води от замърсяване се забраняват дейности, които могат да доведат до пряко и непряко отвеждане на замърсители в подземни води.
12. Спазване на програмите от мерки в ПУРБ и ПУРН за съответния период на действие, съгласно които е необходимо на всеки етап от планирането, проектирането, строежа и поддръжката на предвидените съоръжения да се предвидят и приложат мерки за предотвратяване замърсяването на водите.
13. Дейностите по охлаждане на касетите с ОЯГ с вода да се извършват при проследяване за съществени изменения и значимо въздействие върху повърхностните и/или подземните води;
14. При приемане на конкретни планове по отношение на следните задачи и мерки: „Дейности по Приложение 6: Планиране и прилагане на концепция за сондажно погребване (към III. Погребване на РАО, кат. 26 и 3)“ и „Извършване на дейности по ИЕ (към VI. Извеждане от експлоатация на блокове 5 и 6 на АЕЦ „Козлодуй“ и ХОГ)“, при

необходимост да се предвидят коригиращи мерки за предотвратяване на възможните отрицателни въздействия по отношение на водите.

Почви

15. Изпълнение на изискванията на *Наредба № 26 за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт.*

16. При извършване на строителство, хумусният слой да се събира и депонира в подходящи места, като след това се използва при рекултивация на нарушените територии.

Биологично разнообразие

17. Първоначалните изкопни работи и разчистване на строителните площадки от растителността по време на изграждане на двата етапа на НХРАО, както и дейностите по възстановяване на освободени терени и подготовката преди строителството да започнат извън периодите на размножаване на фауната (01.04.-15.06.).

Отпадъци

18. Управлението на битовите и строителни отпадъци да се извършва при спазването на йерархията за управление на отпадъците, регламентирана в чл. 6 от *Закона за управление на отпадъците.*

Материални активи

19. Съгласуване на всички проекти, свързани с изграждането на трите етапа на НХРАО, със собствениците на инфраструктура, която може да бъде засегната от изпълнението на проекта, на територията на площадка „Радана“ и извън нея.

20. В етапа на строителство, да се приложат подходящи процедури за управление на строителството, с оглед своевременно и качествено ремонтване и компенсиране на нанесени щети по инфраструктура, частна и публична собственост, комуникационни линии, системи за водоснабдяване, канализация, напояване/ отводняване и др.

Население, човешко здраве

Мерки за осигуряване безопасност и опазване на здравето на населението:

20. Активна комуникация с ЕК по въпросите за управление на ОЯГ и осигуряване на подкрепа за националните планове за управление на ОЯГ и РАО.

21. Реализиране на Националната стратегия за развитие на човешките ресурси в ядрената сфера 2022 - 2032 г., осигуряване на програми за заетост, квалификация и поддържане на квалификацията, което е условие за безопасна експлоатация на АЕЦ „Козлодуй“, изграждането на нови ядрени мощности и на нови хранилища за РАО и ОЯГ, забавяне на процесите по ИЕ и управление на ОЯГ и РАО.

22. Спазване на законодателството и утвърдените мерки, базирани на Принципа ALARA, за радиационна защита на населението при извършване на предвидените дейности по Стратегията.

23. Осигуряване на безопасност за населението при превоз и управление на ОЯГ и РАО – недопускане на инциденти или аварии при превоз на ОЯГ, организация и контрол.

24. Осигуряване за населението съответствие с дозовите граници за население – 0,1 mSv/a.

25. Информирание на обществеността – осигуряване на устойчива политика за прозрачност и откритост, създаване на атмосфера за нетърпимост към неизпълнение на

планираните дейности и мерки, осигуряване на обществена подкрепа за реализация на проекти за съхранение или погребване на РАО и др.

Мерки за осигуряване на здраве и безопасност за работещите с ОЯГ и/или РАО:

26. Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на обектите, в които работят работниците.

27. Радиационна защита на работните места – спазване на принципа ALARA, осигуряване на лични предпазни средства, индивидуален дозиметричен контрол.

28. Осигуряване на защитни прегради и други средства за изолиране на работниците или намаляване на възможността от радиационно облъчване.

29. Осигуряване на безопасен дистанционен контрол на транспортиране на контейнерите (опаковките с РАО) в зоната на приемане, буферната зона и поставяне в клетката;

30. Осигуряване на системи за радиационен мониторинг и настройка на подходящи алармени прагове;

31. Осигуряване на необходимата радиационна защита при проектиране и изпълнение на обектите, предвидени в Стратегията.

32. Осигуряване за работниците съответствие с дозовите граници или дозовите ограничения за работници - 6 mSv/a за работник по време на цялата експлоатация (дозово ограничение);

33. Осигуряване на периодични профилактични медицински прегледи на персонала.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на проекта на актуализирана Стратегия за управление на ОЯГ и РАО в България – Национална програма в съответствие с Директива 2011/70/Евратом:

1. На всеки три години от прилагането на актуализираната Стратегия, възложителят да изготвя доклад по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на Стратегията, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на последиците от възникнали неблагоприятни последици от осъществяването на плана. Изготвеният доклад да се предоставя в Министерство на околната среда и водите за одобрение.

2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на Стратегията да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Компонент	Мерки	Индикатори за мониторинг	Единица мярка	Период/отговорен орган за изпълнение и орган по контрол
АЕЦ „Козлодуй“ и СП „ПХРАО – Нови хан“				
Нерадиационен мониторинг на атмосферен въздух, повърхностни и/или подземни води, почви, флора	Контрол на замърсителите в околната среда	Пределни норми за качество на въздуха, водите, почвите	Брой извършени анализи	Периодичността трябва да бъде според разработените и утвърдени планове за мониторинг на АЕЦ „Козлодуй“ и СП „ПХРАО – Нови хан“. Отговорен за изпълнение - АЕЦ „Козлодуй“ и СП „ПХРАО – Нови хан“ Органи по контрол - РИОСВ, ИАОС, Община.

Радиационен мониторинг - на радиационния гама-фон	Контрол на радиационния гама-фон в засегнатите райони	Естествени нива на радиационен гама-фон, типични за района	Брой извършени анализи	Периодичността трябва да бъде според разработените и утвърдени планове за мониторинг на АЕЦ „Козлодуй“ и СП „ПХРАО – Нови хан“. Отговорен за изпълнение - АЕЦ „Козлодуй“ и СП „ПХРАО – Нови хан“ Органи по контрол - АЯР, ИАОС, НЦРРЗ, Община.
Радиационен мониторинг на атмосферен въздух, води, почви, флора	Контрол на атмосферен въздух, води, почви флора и фауна	Норми за качество на въздуха, водите, почвите, растенията	Брой извършени анализи	Периодичността трябва да бъде според разработените и утвърдени планове за мониторинг на АЕЦ „Козлодуй“ и СП „ПХРАО – Нови хан“. Отговорен за изпълнение - АЕЦ „Козлодуй“ и СП „ПХРАО – Нови хан“ Органи по контрол - НЦРРЗ, АЯР, ИАОС, Община.
НХРАО, площадка „Радиана“				
Предексплоатационен мониторинг на радиационния гама-фон на площадка „Радиана“	Мониторинг на радиационния гама-фон	Еквивалентна мощност на дозата от гама-лъчение	Брой извършени анализи	Преди влизане в експлоатация Отговорен за изпълнение - ДП РАО Органи по контрол - НЦРРЗ, АЯР, ИАОС, Община.
Експлоатационен нерадиационен мониторинг на площадка „Радиана“ на околната среда	Контрол на замърсителите в околната среда	Пределни норми за качество на въздуха, водите, почвите	Брой извършени анализи	Периодичността трябва да бъде според програма за изпълнение на дейностите, заложи в Доклада за ОВОС на НХРАО Отговорен за изпълнение - ДП РАО Органи по контрол - РИОСВ, ИАОС, Община.
Експлоатационен радиационен мониторинг на площадка „Радиана“	Контрол на радиационния гама-фон	Естествени нива на радиационен гама-фон, типични за района	Брой извършени анализи	Периодичността трябва да бъде според програма за изпълнение на дейностите, заложи в Доклада за ОВОС на НХРАО. Отговорен за изпълнение - ДП РАО Органи по контрол - НЦРРЗ, АЯР, ИАОС, Община

3. При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на ЗООС и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на възложителя и/или преди изменение на актуализираната Стратегия възложителят, съответно новият възложител трябва да уведоми МОСВ своевременно, съгласно чл. 88, ал. 7 от ЗООС.

Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 6 от ЗООС, становището губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрена актуализираната Стратегия.

На основание чл. 28 от Наредбата за ЕО възлагам на директорите на РИОСВ – Враца, РИОСВ – Монтана, РИОСВ – София и Басейнова дирекция „Дунавски район“ контрола на поставените условия и мерки, в рамките на тяхната компетентност.

Настоящото становище може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

Дата: 27.06.2024г.

МИНИСТЪР:

ПЕТАР ДИМИТРОВ

